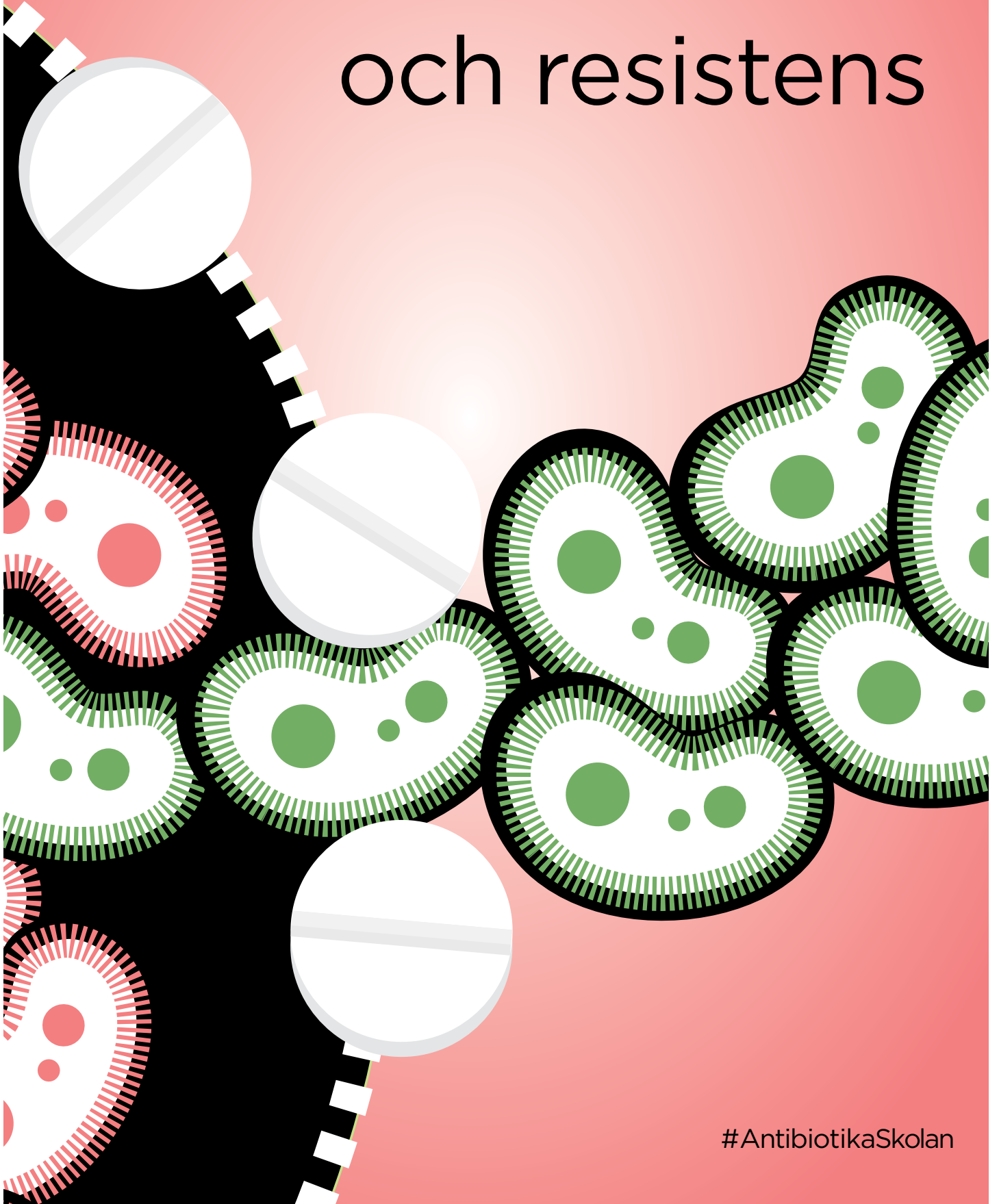

Antibiotika och resistens

#AntibiotikaSkolan

Antibiotika och resistens

Resistens betyder att bakterier utvecklar motståndskraft mot antibiotika. Resistens leder till att behandling med antibiotika inte fungerar. Det kan till exempel innebära att en sjukdom som lunginflammation blir dödlig.

Att bakterier utvecklar resistens är helt naturligt. Det är så bakterier fungerar och det går inte att undvika. Dessvärre innebär det att om inte användningen av antibiotika minskar och nya typer av antibiotika utvecklas kommer resistens bli ett hot mot folkhälsan. Bakterier som är resistenta mot flera typer av antibiotika kallas multiresistenta bakterier.

Världshälsoorganisationen menar att resistensutveckling tillsammans med klimatfrågan är de två största hoten mot mänskligheten. Efter 2050 beräknas 10 miljoner människor i världen dö varje år till följd av antibiotikaresistens. Redan idag märker sjukvården av fler infektioner och ökad dödlighet. Europeiska smittskyddsmyndigheten har beräknat att 25 000 dödsfall inom EU varje år beror på resistenta bakterier.

Allt fler infektioner blir svåra att behandla på grund av antibiotikaresistens. Bakterier som utvecklat resistens medför stora kostnader för sjukvården till exempel genom förlängda vårdtider och dyrare läkemedel.

Själva resistensen finns det ingen lösning på. Bakterier har en fantastisk förmåga att anpassa sig och de kommer fortsätta att bli resistent. Det vi kan påverka för att undvika ett katastrofalt läge är hur vi förhåller oss till resistens. Människor kan lära sig hur man minskar spridningen av resistent bakterier, bland annat genom att använda befintlig antibiotika på ett klokt sätt, både till människor och djur.

Vad kan vi göra?

Situationen ser olika ut i olika delar av världen. I fattiga länder har man inte samma hygienrutiner och möjlighet till avancerad sjukvård som i exempelvis Sverige. I låginkomstländer har utbildning för alla stor betydelse och även enklare saker som bättre kunskap om handhygien.

I vår del av världen har vi flera exempel på att enkla medel som handhygien med handdesinfektion har stor betydelse inom skola, förskola, äldreomsorg och sjukvård. Förebyggande insatser för att minska infektioner är ett måste, eftersom detta leder till lägre användning av antibiotika. Det gäller både inom sjukvården och inom djuruppfödning.

I samhället kan man arbeta förebyggande med vårdhygien och bättre hygienrutiner. Att tvätta händerna är en mycket bra början. Minskad smittspridning och färre infektioner innebär också ett minskat behov av antibiotika.

Människor behöver informeras och lära sig att antibiotika är ett av de mest värdefulla läkemedel vi har, men att resistensen mot antibiotika ökar.

Oavsett var vi bor i världen kan alla bidra till att antibiotika ska fungera i framtiden genom att följa fyra goda råd:

- Låt läkare eller veterinär avgöra när antibiotika ska användas.
- Lämna in överbliven antibiotika på apoteket.
- Tvätta händerna och följ vaccinationsprogram för att förebygga infektioner och smittspridning.
- Skydda sällskapsdjur och djur inom lantbruket från att smittas av andra djur

Användning av antibiotika gynnar resistenta bakterier

Det är på grund av antibiotikan som bakterier lär sig att bli resistenta. Det är viktigt att vi minskar användningen av antibiotika eftersom en stor användning gynnar spridning av resistenta bakterier.

Antibiotika hamnar i naturen genom att urin och avföring från människor och djur som behandlas med antibiotika går via reningsverken ut i våra vattendrag. Tyvärr sker också stora utsläpp från produktionsanläggningar av antibiotika i länder med låga miljökrav som gynnas av efterfrågan på billiga mediciner.

Antibiotika i djuruppfödning

Användningen av antibiotika inom djuruppfödning bidrar också till antibiotikaresistens. Antibiotikan hamnar i naturen via djurhållning på gårdar runt om i världen. Globalt sett är mängden antibiotika som ges till djur i jakten på billigt kött betydligt större än mängden som ges till människor. Inom djuruppfödningen i EU är skillnaden mellan länderna stor. Sverige använder minst antibiotika i hela EU inom djuruppfödning.

För att minska spridningen av resistenta bakterier är det viktigt att undvika onödig eller felaktig användning av antibiotika inom både human- och djursjukvården, samt att jobba med smittskydd och hygien.

Globalt sett är mängden antibiotika som används inom djurhållning betydligt större än den som används till människor

